

Beknopt verslag/conclusies van de raadscommissie Wonen en Ruimte van de gemeenteraad Emmen op maandag 30 november 2015, aanvang 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter : mevrouw T.C. Hoogeveen
Commissiegriffier : de heer F.W. de Winkel
Collegeleden : de heer J. Otter, de heer R. van der Weide,
de heer B.D. Wilms
Verslaglegging : de heer J. Bosma (Notuleerservice Mooi Werk)

De commissieleden : mevrouw J.G. Ensink (LEF!), de heer A.H. Gijlers (CDA), de heer L.H. Herbers (Wakker Emmen), de heer W. van Heusden (ChristenUnie), mevrouw T. Hummel (PvdA), mevrouw T.A. Knaap (D66), de heer H. Kruijse (Senioren Belang Noord), de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), de heer H. Naber (VVD), de heer G.P. Rink (PvdA), de heer D.E. de Vries (Wakker Emmen), mevrouw R. de Weerd-Van der Meij (DOP), de heer J. van Wijk (Wakker Emmen), de heer J.B.W. Wittendorp (CDA), mevrouw D. Woelders (Wakker Emmen), mevrouw B. van der Woude (GroenLinks)

Inspreker: de heer E. Westerbeek (SOPE)

Verder aanwezig: de heer B. Derksen (presentatie bestemmingsplannen)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Hoogeveen opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Actuele mededelingen vanuit het college/presidium

Er zijn geen mededelingen.

3. Presentatie

Niet van toepassing.

4. Spreekrecht

Dhr. Westerbeek (SOPE) ziet dat het college volhardt in de tien jaar oude hoogbouwvisie en de locatie van een torenflat van 55m hoog op de hoek van de Weedingestraat en de Hondsrugweg, terwijl de ontwikkelaar deze naast de Mediamarkt wil bouwen. De gemeente laat het informeren van omwonenden en de EOP aan de ontwikkelaar, maar zou dit actief zelf moeten doen. De gemeente reageerde niet op handtekeningen, nu is een petitie gestart. De ruimte voor de flat is te klein en het aangezicht van de bibliotheek wordt verpest. Uitzicht en zonlicht van bestaande woningen worden belemmerd. College en raad zouden moeten luisteren naar inwoners en dit niet van bovenaf opleggen. Uit reacties bij de petitie blijkt onder meer dat omwonenden het kleine oppervlak hekelen; terugverlangen naar een bouwkundige ambtenaar; vrezen dat uitlaatgassen en herrie het woongenot in de flat aantasten; de gemeente te makkelijk meebuigt met de ontwikkelaar; Emmen als voormalig groen dorp versteent; en er een overschot aan appartementen is. De heer Westerbeek biedt de petitie met 185 handtekeningen aan en hoopt dat het signaal serieus wordt genomen.

5. Rondvraag

PvdA is benieuwd naar de stand van zaken van de afvoerleiding van het Oranjekanaal. Is

bekend welke aannemer is gekozen en wanneer het werk begint? Vorige vergadering bleek dat Klazienaveen niet meer op de verkeersborden in Emmen-Centrum zou staan. Wat vindt de wethouder hiervan? **Wethouder Van der Weide** voert nog gesprekken over de verkeersborden en zag een aantal concepten langskomen, maar nog geen definitief ontwerp. Hij kan nog geen aannemer of aanvangsdatum voor het Oranjekanaal noemen, maar heeft geen signalen ontvangen dat er vertraging zou zijn.

PvdA wees vorige keer op ontevreden Lefier-huurders in Meerveld. Is Lefier wat betreft omvang nog een geschikte corporatie? Zocht het college contact met Lefier over hun omgang met huurders? **Wethouder Otter** spreekt Lefier deze week en zal verifiëren of een aantal zaken rond Meerveld zijn opgelost. Lefier heeft 9.000 van haar ruim 30.000 woningen in Emmen staan. In een recent gesprek met de huurdersfederatie was er geen enkel signaal dat Lefier zaken met huurders niet goed op zo pakken. **PvdA** wijst op klachten over slechte bereikbaarheid, niet terugbellen, woongenot en onderhoud. De fractie wil weten of de wethouder hier actief naar vroeg. **Wethouder Otter** deed dat niet. Hij zal het signaal meenemen naar Lefier en de huurdersfederatie, waarbij concrete klachten handig zijn om het gericht aan de orde te kunnen stellen. Het is de vraag of het incidenten zijn of structureel.

Seniorenbelang Noord ziet de gemeente inzetten op toerisme, terwijl leegstand en verpaupering van bedrijfs- en winkelpanden de uitstraling er niet uitnodigender op maken. Wil het college eigenaren en de Koepel ondersteunen? Welke stap voorkomt erger? **Wethouder Van der Weide** voelt niet voor een blanco cheque voor eigenaren. Aan de vooravond van een ruimtelijke en economische visie op het centrum is het te vroeg voor dergelijke verregaande besluiten van praktische aard.

6. Bespreken C-stukken

6A. Bestemmingsplannen

Inleiding door het college

Wethouder Van der Weide wil met de C-discussie proeven wat leeft in de raad en is erg nieuwsgierig hoe fracties aankijkt tegen stellingen over bestemmingsplannen.

Presentatie

De heer Bernds houdt een presentatie.

LEF! waardeert de discussie in transitietijd, maar had gehoopt juist met brancheorganisaties en inwoners te discussiëren. Aanvragers lopen tegen knelpunten aan. De fractie heeft veel rondgevraagd. De schoen wringt niet altijd op de inhoud. Mensen kunnen een afwijzing wel verdragen, mits er is meegedacht en het snel en helder is. Het vastlopen in de ambtelijke molen en het gevoel dat niet oplossingsgericht wordt meegedacht zit mensen dwars. Het is belangrijk mee te nemen hoe je het duidelijk maakt voor inwoners. Een casus sleepte zich tien jaar voort, waarbij steeds nieuwe onderzoeken op tafel kwamen om een vinkje te zetten. Het boodschappenlijstje wat allemaal nodig is, zou vooraf helder moeten zijn. Een ontwikkelaar stak zijn nek uit om een pand te kopen, maar het is zo eng ingetekend in het bestemmingsplan dat hij bij elke kleine uitbreiding steeds procedures moet doorlopen. Los van de stellingen hecht **LEF!** zeer aan dit punt. De gemeente moet vanaf het begin duidelijk maken waarop gekoerst wordt en wat nodig is. De fractie is voor flexibilisering en kwam al met een motie over een flitsvergunning. Sneller werken dan de wettelijke termijn is een fantastisch uitgangspunt. Welke rol wil je als gemeente aannemen? Neem je inwoners bij de hand of haak je meer aan bij de faciliterende insteek van de Omgevingswet? Er zijn natuurlijk voorwaarden zoals geluidsnormen. Het is vooral belangrijk aan de voorkant van het proces duidelijkheid te verschaffen waaraan aanvragers moeten voldoen. Dit zou een grote stap zijn in de ervaring en beeldvorming van aanvragende inwoners en bedrijven. Dit blijkt nog niet uit de reacties die **LEF!** heeft gehad.

PvdA vraagt zich af of het draait om het wijzigen van bestemmingsplanprocedures of om het versneld afgeven van vergunningen. De **PvdA** ziet bestemmingsplannen als een kader om mee

te sturen en houdt het stuur graag in handen. De fractie is wel voor versnelde afgifte van vergunningen. De gemeente kan eerder om tafel met haar plannen en vragen om medewerking. Andersom kan de gemeente plannenmakers vooraf erop wijzen waar zij rekening mee moeten houden. Op die manier krijg je aan de voorkant eerder goede plannen, zodat de procedure aan de achterkant sneller tot goedkeuring leidt. De gemeente is dan niet meer alleen toetsers van plannen, maar vooral aanbieder van service.

De voorzitter herinnert dat de motie van 25 juni opriep tot deze C-discussie.

Stelling 1:

“Je moet op je eigen grond kunnen bouwen wat je wilt. De mening van de burens is daarbij onbelangrijk.”

Seniorenbelang Noord kan zich voorstellen, wanneer het past in de directe bebouwing en geen belemmering, hinder of ongemak oplevert, in bepaalde gevallen coulance toe te passen. Wel dient er ruimte te zijn voor voldoende overleg met direct omwonenden. Om misverstanden te voorkomen kan een mediator helpen een gezamenlijk compromis te bereiken.

VVD is het eens met de eerste zin. De schoen wringt bij de tweede zin: de mening van de burens. VVD wil zoveel mogelijk ruimte geven en zo min mogelijk regels opleggen, waarbij de veiligheid in acht wordt genomen en de mening van de burens zeer belangrijk is.

Wakker Emmen zegt ja op de eerste zin en nee op de tweede. De mening van de burens is heel belangrijk. Er is al veel mogelijk wat betreft bouw op eigen grond en je moet rekening houden met de burens: jouw idee hoeft niet dat van de burens te zijn. De fractie wil sturen op meer ruimte voor creativiteit en keuzevrijheid. Wat betreft richtlijnen en hoogtes staat de fractie daar wel positief in.

PvdA is het oneens met beide zinnen, met name omdat je een zorgplicht hebt naar de burens. Niet alleen naar de huidige burens, ook naar de toekomstige. Het is van belang om de waarde van de woning en de omgeving te behouden. Mensen laten bouwen wat ze willen kan verrommeling in de hand werken. PvdA wil dit te allen tijde voorkomen.

CDA vindt de stelling zwart-wit, de waarheid zit ergens in het midden. De huidige regelingen zijn te uniform en doen geen recht aan de verscheidenheid in gebieden. Noord-Barger is heel anders dan Emmer-Compascuum of Roswinkel. Hier zou meer op ingespeeld moeten worden. De bestemmingsplannen lijken op de garderobe van Mr. Bean: één set kleren voor alle gelegenheden. Het is goed uit te gaan van de standaard, maar met een afwijkingmogelijkheid waarbij rekening gehouden wordt met de burens. Per geval moet je kijken wat kan.

D66 vindt het erg belangrijk rekening te houden met burens om harmonieus samen te leven. Overleg met burens moet harmonieus verlopen, in ernstige gevallen is een mediator misschien een optie. Ruimte voor creativiteit is ook belangrijk, maar wel passend in de omgeving. Zo is nieuwbouw midden in een dorp als Zuid-Barger niet voor de hand liggend. Rekening houden met de omgeving is belangrijk.

ChristenUnie sluit op hoofdlijnen aan bij de argumentatie van de PvdA. Er valt ook wat te zeggen voor het argument van het CDA om oog te hebben voor verscheidenheid. Een mediator is geen goed idee, rechtszekerheid is daar op geen enkele manier mee gediend. **CDA** wijst erop dat een mediator pas ingeschakeld wordt bij een probleem. Goede regels aan de voorkant voorkomen dat je aan de achterkant moet reageren. **ChristenUnie** stelt dat mediation aan de orde komt wanneer onduidelijkheid bestaat over een situatie doordat eenzelfde regeling leidt tot tegenovergestelde meningen. Rechtszekerheid is daar niet bij gebaat wanneer regelingen leiden tot veel mediation.

LEF! is benieuwd hoe fracties concrete oplossingen en aanpassing van regels voor zich zien. Het staat voorop dat je mag bouwen binnen een bouwblok en dat hiertegen bezwaar mogelijk is. Bij grote plannen dringt de gemeente erop aan de burens in te lichten en dit gebeurt ook. **LEF!** heeft overleggen meegemaakt waarbij een aanvrager in gesprek gaat met partijen. De raad kan aangeven hoe dit moet worden vormgegeven.

CDA leest bij de stelling het voorbeeld van bouwblokken en bouwen uit de erfgrans. Deze afstand kan kleiner gemaakt worden in het bestemmingsplan wanneer aan voorwaarden voldaan wordt. De regel is nu dat nooit te doen. **CDA** is ervoor dit in bepaalde gevallen toe te staan en hoort graag de mening van andere partijen. **LEF!** is daar ook voor. Het vraagt om creativiteit en oplossingsgerichtheid om er gezamenlijk uit te komen. In het begin moet het plan al op deze manier voor elkaar gemaakt worden, dat is beter dan wachten op bezwaren in een later stadium en mogelijk intrekken.

Wakker Emmen wijst erop dat maatwerk wel een basis moet hebben. Lever je maatwerk vanaf 3 of 4m vanuit de erfgrans? Vanuit de basis moet je per geval maatwerk leveren, rekening houdend met het dorp of de wijk. Onderdeel van de discussie zou moeten zijn hoe je tot kaders komt waarbij voor iedereen maatwerk te bieden is. Bedenkt de raad dat zelf of laat ze dat aan de burger over? Er zijn veel mogelijkheden en ergens moet begonnen worden met maatwerk. **CDA** reageert dat het begint met een initiatiefnemer die wat wil en bij de gemeente komt met de vraag wat allemaal kan. De gemeente wijst op de standaard en kan daarvan afwijken als het een goed plan is, gekoppeld aan voorwaarden. Dit kun je ambtelijk stedenbouwkundig beoordelen en afstemmen met de buurt. Voorwaarden kunnen bijvoorbeeld over hinder gaan. Dit moet ingebakken zijn in het bestemmingsplan zodat je makkelijk kunt schakelen. Mensen die 's ochtends aan de balie komen moeten bij wijze van spreken 's middags met een goedgekeurd plan het gemeentehuis verlaten. Ze moeten klantgericht geholpen worden. Alles begint bij de initiatiefnemer. **Wakker Emmen** kan hier helemaal mee instemmen.

PvdA hoort dat het **CDA** af wil wijken van standaardkaders. De fractie sprak zelf over snelheid van vergunningen verlenen. Later in de discussie komt de stelling over maatwerk als norm. Het wringt vooral bij het feit dat vergunningen lang op zich laten wachten of aan het einde pas getoetst en afgewezen worden. In hoeverre draagt het bij aan versnelling van procedures om met maatwerk af te wijken van duidelijke kaders?

ChristenUnie is het daarmee eens. Aan wie is het om te beoordelen of een plan goed genoeg is om af te wijken? De gemeente heeft de schone taak het algemeen belang in het oog te houden, een plan daarop te toetsen en tot een beoordeling te komen of het wel of niet goed is. Dit kan enige tijd duren. De fractie is het ermee eens dat het sneller kan en dat maatwerk mogelijk is.

CDA vindt ook dat het aan de gemeente is om te bepalen of het plan en de omstandigheden goed zijn om af te wijken van de standaardregels.

VVD stelt dat het begint bij duidelijke regels en beleidskaders, die zo beperkt mogelijk zouden moeten zijn en zoveel mogelijk vrijheid zouden moeten geven. Wanneer een initiatiefnemer dan bij de gemeente komt, liggen de beperkte beleidskaders klaar en is er veel vrijheid voor de initiatiefnemer.

LEF herhaalt dat de vraag is of de gemeente mensen bij de hand wil nemen of toewerkt naar de nieuwe Omgevingswet door de initiatiefnemer te wijzen op de wetgeving en eventueel aan te raden een adviseur in de hand te nemen om met een goed plan te komen dat je af kunt vinken aan de wetgeving.

GroenLinks is benieuwd hoe de **VVD** minder regels voor zich ziet. Bij de Rijdende Rechter komen burens er vaak niet uit. Moet de gemeente weinig regels stellen en het maar aan de initiatiefnemers overlaten? Duidelijke kaders zijn nodig, al hoeven het er niet per se veel te zijn. Maar heel weinig kaders bieden onduidelijkheid.

VVD is voor minder en duidelijke regels. Bij de Rijdende Rechter komen vaak gevallen waarbij gedoogd wordt, hierdoor ontstaan problemen.

PvdA vindt het juist gedogen om maatwerk te leveren door af te wijken van de standaardkaders. Dan ontstaan juist situaties als bij de Rijdende Rechter.

DOP dankt voor het duidelijke en goede discussiestuk. De fractie is het eens met de eerste zin. Met de tweede zin is de fractie het deels eens en deels oneens. Buren kunnen namelijk ook heel rare eisen stellen. Het is van belang hoe groot de kavel is: op 1200 vierkante meter kun je makkelijker wat verder uit de erfgrans bouwen dan op 500 vierkante meter. De grootte van de kavel mag ook meewegen in de vrijheid om te bouwen. Kaders zijn nodig tegen geluidsoverlast en inkijk, waardoor buren zich onvrij kunnen voelen. Algemene regels zijn nodig, maar met zoveel mogelijk beleidsvrijheid. Er zijn ook buren die overal heibel over maken en waarbij het nooit goed is. Dat is niet het belangrijkste punt.

D66 wil nog opmerken dat de website www.omgevingswet.nl een duidelijke check biedt welke vergunningen nodig zijn. Ook wordt aangeraden contact met de gemeente op te nemen. Maatwerk en harmonieus blijven met de omgeving zijn heel belangrijk. De structuurvisie Nieuw-Amsterdam is onder meer gevormd door inwoners. Samenwerking met inwoners kan leiden tot heel mooie initiatieven en geeft een idee wat men precies wil in een buurt, wijk en omgeving. Wanneer de gemeente dat koppelt aan maatwerk, dan kom je al een heel eind.

LEF! denkt dat de meeste knelpunten juist ontstaan als het ingewikkeld wordt en het gaat over het bestemmingsplan en aanpassing daarvan. Daarvoor zet de raad vandaag ook kaders uit. **D66** verwees naar de website als basis, het is een goed informatiepunt om mee te beginnen. Natuurlijk moeten initiatiefnemers ook contact opnemen met de gemeente. **LEF!** vraagt zich af of de raad een fuik wil waarbij mensen eerst langs de website moeten. **D66** bedoelt dat niet. Het is handig wanneer een initiatiefnemer weinig verstand heeft van vergunningen zich te oriënteren op de site om vervolgens de plannen verder uit te breiden.

ChristenUnie reageert richting **LEF!** dat het wel handig is bij een gemeenteloket online terecht te kunnen, zo voorkom je ook dat iedereen naar het gemeentehuis moet. Op internet kunnen mensen gemakkelijk kijken of ze in aanmerking komen. **LEF!** is voorstander van goede digitale gemeentelijke fuiken, zodat mensen in de beginfase al snel duidelijkheid krijgen. De genoemde website is er, maar mensen zoeken bij hun eigen gemeente.

DOP merkt nog op dat er verschillende gemeenten zijn met wijken waar mensen mogen bouwen wat ze willen. Dat gaat goed. Mensen moeten gewoon kunnen bouwen.

GroenLinks stelt dat over smaak niet te twisten valt. Wat in Almere werkt, hoeft nog niet in Emmen te werken. Maatwerk is belangrijk. Je kunt kijken of regels echt nodig en reëel zijn, maar er zijn wel heldere algemene basiskaders nodig. De gemeente moet het algemene belang en woongenot vooropstellen. Wanneer je zomaar kunt bouwen wat je wilt, dan gaat dat niet op.

Wakker Emmen vat samen dat de gemeente toe moet naar een aantal basisregels om aan te toetsen, of dat nu via een loket of een website gaat. Valt het buiten de regels, dan is maatwerk nodig door bij een loket in gesprek te gaan op basis van de basisregels.

LEF! wil daarnaast nadenken over wat de raad nog wil zien en aftikken.

PvdA vraagt of altijd maar kijken of iets toch kan, impliciet inhoudt dat eigenlijk elke aanvraag gehonoreerd zou moeten worden. **Wakker Emmen** bedoelt dat niet, dat zal ook niet kunnen. Wel wil de fractie zich 100% inzetten te zoeken naar een ja. Bij het toepassen van maatwerk blijkt vanzelf of het kan. Men mist ook snelheid en dienstbaarheid aan het loket. Mensen accepteren een nee beter wanneer ze net buiten de regels vallen, als zij goed geholpen worden aan het loket, waarbij de ambtenaar probeert zoveel mogelijk dienstbaar te zijn en zoekt naar een ja. **PvdA** gaat in op het zoveel mogelijk zoeken naar een ja. Er zijn altijd situaties waarin het absoluut niet mogelijk is wat de initiatiefnemer wil. Een ja zit er dan gewoon niet in en de initiatiefnemer zal een ander plan in moeten dienen. De doorlooptijd van vergunningen is een heel andere discussie, daar is de PvdA voor. Dat wil echter niet zeggen dat je alle kaders overhoop moet gooien. **ChristenUnie** interpreteerde **Wakker Emmen** zo dat de gemeente een grondhouding aanneemt van “ja, mits” in plaats van “nee, tenzij”.

DOP merkt op dat ook overlegd kan worden op welke andere locatie een plan wel zou kunnen om bouwers de ruimte te geven. De gemeente moet zo min mogelijk beperken.

De voorzitter wijst erop dat nu geregeld is dat je mag bouwen op 3m van de erfgrans. Wil de

commissie tot een nadere concretisering komen?

LEF! stelt dat het nogal wat inhoudt wanneer de raad over allerlei gedetailleerde bepalingen wat moet gaan vinden. Een avond en vijf stellingen zullen dan niet volstaan.

D66 denkt ook dat dan meerdere avonden nodig zijn. Het is handig een standaardbepaling te hebben en de grondhouding te wijzigen in “ja, mits”. Wanneer beide burens akkoord zijn met een ontwikkeling om bijvoorbeeld tot een bepaalde hoogte te bouwen, dan moet de gemeente kijken of dat gewoon ingewilligd kan worden.

ChristenUnie besprak de argumenten in het gele kader met de fractie, het meeste is al naar voren gekomen. Het nadeel van hoog bouwen toestaan wanneer beide burens het eens zijn, is dat een buur ook kan verhuizen. De gemeente moet altijd het algemeen belang toetsen.

Wakker Emmen werpt tegen dat de nieuwe bewoners er ook voor kunnen kiezen elders te gaan wonen, wanneer het ze niet aanstaat. **ChristenUnie** geeft een gechargeerd voorbeeld. Wanneer beide burens het eens zijn 20m hoog te bouwen, moet de gemeente dat dan toestaan of moet de gemeente kijken naar het algemeen belang en het aanzien van de buurt? Deze belangen zouden ook wat te zeggen moeten hebben.

CDA vindt het voorbeeld overdreven. Er zijn altijd kaders. Het gaat om kaders, waarbij de gemeente vooraf af kan wijken. Het gaat om kleine dagelijks voorbeelden. **CDA** vindt dat hiervoor meer begrip en ruimte moet komen dan de huidige bestemmingsplannen bieden.

LEF wil ook kijken naar de context. In een straat met alleen maar bungalows liggen drie bouwlagen niet voor de hand. Gaat de gemeente dan toch akkoord wanneer de burens het eens zijn?

CDA kan zich voorstellen een stedenbouwkundige beoordeling in te bouwen. Kundige ambtenaren kunnen dat best beoordelen. Waar alleen bungalows staan, zul je een dergelijk plan niet toestaan, wellicht wel in de oude veenkoloniën. Er is een grote verscheidenheid aan bebouwing. Het is goed ruimte te geven om mensen eruit te laten komen met het ambtelijk apparaat.

PvdA werpt tegen dat continu kijken hoe je af kunt wijken van de kaders de snelheid niet ten goede zal komen.

Stelling 2:

“De raad moet zich beperken tot het stellen van beleidskaders.”

Seniorenbelang Noord is het niet eens met de stelling. Juist nu moet gekeken worden hoe plannen correct uitgevoerd kunnen worden, vooral individuele zaken. Iedere vorm van werkgelegenheid heeft grote waarde, evenals het aantrekken van ondernemingen in welke vorm dan ook.

VVD is het eens met de stelling. Er moet dan wel goed gerapporteerd worden naar de raad. De vraag is wat de besluitvorming door de raad inhoudt, als deze alleen de beleidskaders vaststelt. De **VVD** is ervoor dat de raad beleidskaders vaststelt, die het college gebruikt om te besturen en uit te voeren met een goede rapportage aan de raad.

Wakker Emmen kan instemmen met de stelling. De vraag is wel hoe de raad navolging van de beleidskaders controleert. Een genoemd nadeel is minder directe controle, maar het is de vraag of je als raad tot op detailniveau moet discussiëren. **Wakker Emmen** zit daar niet op te wachten.

ChristenUnie reageert dat kleine zaken voor een indiener van levensbelang zijn. Waarom moet het college terugrapporteren, wanneer de raad de controlerende taak toch al uit handen geeft? En waarover?

Wakker Emmen doelt niet op individuele aanvragen, maar op details of 3 of 3,5m uit de erfgrens gebouwd zou mogen worden. Ten tweede is het wel van belang te controleren, dat kan de raad best doen middels rapportages.

VVD stelt voor dat de raad beleidskaders maakt, dat het college rapporteert over de uitvoering en dat de raad controleert wat er gebeurt en of dat goed is.

ChristenUnie werpt tegen dat een goed ingevuld beleidskader weinig vrijheid geeft en controle biedt. Weinig regels en ruime beleidskaders geven het college echter vrij spel.

VVD hecht daarom aan rapportages, zodat de raad kan beoordelen of het college de kaders niet te ruim inschat.

PvdA is benieuwd hoe de VVD controle achteraf voor zich ziet. Hoe kan de raad achteraf nog controleren wanneer het college alle vrijheid krijgt? Moet de raad een plan alsnog afkeuren en het gebouw af laten breken wanneer het niet voldoet aan de kaders?

VVD is voor duidelijke beleidskaders. Het college beslist of iets wel of niet kan en rapporteert terug. Bij sterke afwijking ontstaat een discussie wat de reden daarvoor is. De VVD is er niet voor alles zelf te gaan doen en wil vrijheid geven om snel te kunnen handelen, waarbij de beleidskaders leidend zijn.

PvdA ziet de controlerende taak in dat geval meer als nakijkende taak in plaats van aan de voorkant kijken of het voldoet. Het kan tot veel problemen leiden wanneer het een paar keer achter elkaar gebeurt dat de raad alsnog niet instemt met een rapportage achteraf. Dit is waarschijnlijk niet de oplossing.

PvdA vindt dat de stelling dat de raad zich moet beperken tot kaderstelling, impliceert dat de raad verder niks mag. De PvdA is hier niet voor, al vindt de fractie wel dat het college binnen kaders zijn werk mag doen als het gaat om zogenaamde postzegelplannen. Een tijd geleden is de werklocatievisie in het leven geroepen, een goed sturingsinstrument. De raad heeft zo in kunnen stemmen met de Mediamarkt aan het Noorderplein, waardoor het is opgeleefd. De raad moet blij zijn met dergelijke sturingsinstrumenten. Wanneer de raad de controle uit handen geeft, dan zijn raadsbrede afwijzingen van Familia en het Outlet Centre niet meer mogelijk.

CDA sluit erbij aan dat grote ontwikkelingen zoals het Factory Outlet Centre wel in de raad thuishoren, evenals grote ontwikkelingen waarop geen beleid geformuleerd kan worden omdat ze maar zelden of eenmalig voorkomen. De bedrijfswoning bij Van der Valk aan de A37 is wel in de raad aan de orde geweest en goedgekeurd. CDA had graag gezien dat veertienhonderd horecaplaatsen erbij in het centrum van Emmen ook in de raad besproken was. Wanneer het goed afgekaderd was in beleid, dan had het college het verder uit mogen voeren. CDA hecht er minder aan dan de PvdA om mee te sturen. Wanneer er kaders zijn en het college daarbinnen blijft, dan mag het college uitvoeren en hoeft de raad het niet meer terug te zien. CDA sluit aan bij de VVD, net als bij elk beleid is evaluatie op zijn plaats om te kijken hoe het verlopen is en of de beoogde intenties behaald zijn. Dat is een goede manier van controleren. Wanneer het echt uit de bocht vliegt, dan zijn er altijd mogelijkheden om vragen te stellen of een onderwerp te agenderen. Het is goed meer toe te gaan naar het vormen van beleid in de raad en het overlaten van de uitvoering aan het college.

D66 is het daar niet helemaal mee eens. Het is belangrijk goede kaders te stellen en het is nodig dat het college dat voor een deel gewoon uit kan voeren. Alleen rapportages achteraf is wellicht niet voldoende. De raad heeft ook een volksvertegenwoordigende rol, inwoners moeten terecht kunnen bij de raad wanneer hun aanvraag niet goed verloopt. Het is belangrijk dat de raad alle zienswijzen bij bestemmingsplannen te lezen krijgt om te controleren.

ChristenUnie sluit aan bij het laatste punt van D66 en bij de bijdragen van PvdA en CDA. In het stuk wordt een aantal non-argumenten genoemd. Een voordeel zou zijn dat het minder werk is voor raadsleden, maar dat is niet relevant. Volksvertegenwoordigers hebben hun taak nu eenmaal uit te voeren. Hetzelfde geldt voor het genoemde nadeel dat nieuwe raadsleden minder gelegenheid zouden hebben ingewijd te raken. Zij hebben een staatsrechtelijke rol en moeten de materie gewoon beheersen, dat mag geen overweging zijn. De nadelen van geen of minder contact met burgers en minder controle zijn wel terecht en de fractie neigt ernaar het oneens te zijn met de stelling.

LEF! voelt ervoor op hoofdlijnen te regeren. Voorafgaand is het goed zaken vast te leggen in een visie. Zo kon de fractie een bewoner erop wijzen ingestemd te hebben met de hoogbouwvisie en dus niet mee te gaan met een bezwaar. Het voorkomt een gevoel van

willekeur bij bewoners, de raad kan verwijzen naar vastgelegde visies als onderbouwing. Een vraag aan collega's is of de raad meer verklaringen van wensen en bedenkingen richting college af zou willen geven.

GroenLinks woog de voor- en nadelen af. Wat kun je achteraf nog controleren? Wanneer het college het niet goed gedaan heeft, dan is het al wat het is. Bepaalde zaken kan het college op basis van het beleidskader zo uitvoeren. Het is belangrijk dat de raad zich wel kan buigen over zienswijzen. Een op het oog kleine zaak in de Rietlanden over een uitbouw leidde dankzij zienswijzen uit de omgeving tot vragen in de raad en uiteindelijk tot een heroverweging. Wanneer het college al toestemming had gegeven en achteraf had gerapporteerd, dan was dat niet mogelijk geweest en dan waren de zienswijzen niet gehonoreerd.

DOP is het deels eens met de stelling. De raad moet zich beperken tot het stellen van beleidskaders als het over woningen gaat, bij bedrijven en winkelpanden is dat een ander verhaal. De raad moet zich dan buigen over wat voor soort bedrijven ergens komen. Ook wanneer projectontwikkelaars willen gaan bouwen ligt het anders dan wanneer een individu een kavel koopt en wil gaan bouwen. Deze scheiding is belangrijk om aan te brengen.

CDA reageert op LEF dat een verklaring van geen bedenkingen goed kan werken, zoals bij de structuurvisie zonneakkers die op de agenda staat. Nadat het beleid is vastgesteld hoeft de raad individuele bouwplannen niet terug te zien, evenmin als zienswijzen op een bouwplan, zolang het college binnen het beleidskader opereert. Doet het college dat niet, dan heeft het raad het volste recht er wat van te vinden.

Stelling 3:

“Elke ZZP-er moet zijn beroep in alle vrijheid aan huis kunnen uitoefenen.”

DOP wil goed kijken waar het om gaat. Een kantoorfunctie kan wel aan huis, een autosloperij niet. Vanuit huis werken moet mogelijk zijn met kaders om overlast voor de buurt te voorkomen. Het is bijvoorbeeld niet goed wanneer burens hun erf niet afkomen, omdat er zoveel auto's geparkeerd staan. De gemeente moet hier beleid op maken.

GroenLinks ziet mogelijkheden voor ZZP-ers aan huis, zeker voor startende kleine ondernemers kan dat stimulerend werken. De gemeente moet wel kijken wat mogelijk is in welke wijk. In Bargeres staan soms ergens wel vijf auto's voor de deur, waarbij je je af kan vragen of iemand nog wel echt ZZP-er is. De gemeente kan die afwegingen wel maken. Het is belangrijk om toch enigszins kaders te stellen, waarbij het wel mogelijk moet zijn voor ZZP-ers om vanuit huis te werken.

LEF! wijst erop dat ZZP-ers nu al vanuit huis mogen werken als ze aan bepaalde eisen voldoen. De gemeente zou dit wel bij recht mogelijk kunnen maken of via een flitsvergunning kunnen regelen. Ondernemers moeten snel kunnen starten, mits ze aan een aantal voorwaarden voldoen wat betreft geluidsoverlast en dergelijke.

ChristenUnie vindt de stelling te strak geformuleerd. Alle vrijheid is teveel. De opgesomde nadelen van verruiming wegen zwaarder dan de eventuele voordelen. In de praktijk voldoet de huidige regeling uitstekend.

D66 vindt het belangrijk dat een ZZP-er aan huis kan werken, maar het verschilt wel per bedrijfstak en het moet kleinschalig blijven. Een autosloperij aan huis is niet verstandig in verband met onder meer veiligheid en geluid. Er komen beperkingen bij kijken, alle vrijheid zou niet moeten gelden. Kaders stellen is belangrijk.

CDA is het daar van harte mee eens. Soorten activiteiten verschillen wat betreft uitstraling en mogelijke overlast door parkeren, stank, geluid et cetera. Ook verschilt wat in welk gebied

kan. Delftlanden en Klazienaveen zijn echt woongebieden, waar je minder toe zou moeten staan dan in doorgaande straten waar al meer beleving is en meer diversiteit juist wenselijk is. De Wilhelminastraat is een goed voorbeeld. Verbreding van functionaliteit kan leiden tot verlevendiging. Per gebied moet je naar de mogelijkheden kijken. Dit is prima in een beleidsnota te vervatten. Er is ook beleid voor bed&breakfasts. CDA pleit voor verruiming, maar wel per gebied en activiteit bepaald.

PvdA vindt dat het huidige beleid ruim genoeg is. Een beunhaas in de buurt van spreker werkt aan huis, waardoor regelmatig scooters door de staat rijden ook zonder uitlaat. Bovendien kan verruiming leiden tot oneerlijke concurrentie. Bedrijven moeten milieuvergunningen hebben en olie en benzine opvangen. In een garagebox aan huis gaat dat niet gebeuren. Er is genoeg leegstand en verpaupering in de kernen in bedrijfspanden waar mensen heen kunnen.

Wakker Emmen stelt dat het werk op zolderkamers en in garageboxen moet uitstralen naar gebieden. Het woord elke hoort niet in de stelling, autosloperijen zijn bijvoorbeeld niet wenselijk. Het gaat om lichte functies en daarvoor voldoet de huidige regelgeving prima.

VVD valt ook over het woord elke. Het huidige beleidskader is duidelijk en werkt goed en neemt altijd veiligheid en overlast mee.

Seniorenbelang Noord sluit aan bij de VVD. ZZP-ers helpen zichzelf vaak aan werk en moeten geen belemmeringen ondervinden, mits ze geen problemen veroorzaken op het gebied van ruimte, veiligheid en hinder.

LEF! herhaalt de vraag of het bij recht of per flitsvergunning afgegeven moet worden.

VVD is ervoor het bij recht toe te staan, mits het binnen het beleidskader valt. De gemeente moet wel weten wat waar gebeurt. **LEF!** vraagt of een flitsvergunning niet beter is. **VVD** kan zich ook vinden in een meldplicht.

D66 stelt dat het van de bedrijfstak afhangt of 50 vierkante meter groot of klein is.

ChristenUnie wijst erop dat een melding of vergunning soms vanwege andere regelgeving al noodzakelijk is.

Wakker Emmen vindt een vergunning of melding verstandig, zo is er controle.

CDA kan zich vinden in een flitsvergunning binnen een of twee weken als het beleidskader helder is. Dit gaat om de procesgang, waarvoor deze discussie eigenlijk niet bedoeld is.

PvdA sluit aan bij het CDA.

Stelling 4:

“Geen nieuwe kringloopwinkel en WokPalace aan de Kapitein Nemostraat op Bargermeer!”

DOP vindt dat er al genoeg kringloopwinkels zijn, maar wil ook kijken naar leegstand en verpaupering. Het kan zijn dat DOP toch instemt met een kringloopwinkel of wokrestaurant om verdere verpaupering te voorkomen. Het hangt af van de situatie, ook wat er al aan detailhandel en horeca aanwezig is. Een straat met kringloopwinkel aan kringloopwinkel is onwenselijk, terwijl het daar soms wel op begint te lijken.

GroenLinks voelt weinig voor een uitje naar een wokrestaurant op een industrieterrein. In Assen zijn zorgen over het outlet centre als bedreiging voor de middenstand. Hier kan wel enigszins naar gekeken worden met bestemmingsplannen, ook wat betreft huurprijzen binnen en buiten het centrum en oneerlijke concurrentie. Soms zijn bestemmingsplannen wel heel nauw, zo mogen bouwmarkten geen witgoed verkopen. Het is belangrijk te kijken in hoeverre iets past in de omgeving en wat al voorradig is om dan te bepalen of iets wenselijk is.

LEF! vindt het glad ijs om bedrijven bij naam te noemen in een stelling. Het risico is dat de indruk ontstaat dat de raad iets wil van een bedrijf. De fractie vat het op als voorbeeld. CDA haalde een duidelijk voorbeeld aan van de Wilhelminastraat, LEF haalde dit eerder aan bij de detailhandelvisie. Herbestemming zou in deze tijden makkelijker moeten zijn waar dat nodig

is en waar men dat wil. Er is wel een spanningsveld, oneerlijke concurrentie is al genoemd. Het vraagt wel visie van de raad, grond- en pandeigenaren om het spel goed te spelen. Een visie geeft richting.

ChristenUnie sluit in grote lijnen aan bij de vorige sprekers. De vraag is wel in hoeverre je belangen van ondernemers in het centrum doorslaggevend laat zijn in de beoordeling van soortgelijke winkels al dan niet toestaan in het buitengebied. In Assen is een tweeledig besluit genomen om de Outlet toe te staan en tegelijk iets te doen voor de binnenstad. Dit kan een aanzet zijn voor een discussie met grotere vastgoedhandelaren in Emmen of het niet raadzaam is de huren in het centrum wat te verlagen. Niemand heeft belang bij verpaupering van het centrum, wat minder opbrengsten genereert.

D66 vindt in het algemeen dat marktwerking haar gang moet kunnen gaan. Er zijn al flink wat kaders wat wel en niet mag op industrieterreinen, dat hangt ook samen met de omvang van een bedrijf. D66 vraagt zich af of ondernemers beschermd moeten worden of dat de markt moet bepalen wat waar plaatsvindt. Grondprijzen zouden niet concurrentievervalsend moeten werken.

CDA herkent veel in de eerdere bijdragen. Wat betreft wenselijkheid gaat het er met name om dat je in het centrum en op bedrijventerreinen bepaalde activiteiten wilt concentreren. Het is logisch de afweging bij nieuwe functies te maken of ze ook in het centrum kunnen, maar als dat niet kan moet ook daarbuiten gekeken worden. Bepaalde zware industrieterreinen laat je niet zomaar overal toe, zoals een recreatiecentrum. Ooit was er een discussie over een megadiscotheek. Die zet je niet in het centrum neer, maar langs een goede uitvalsweg of op een bedrijventerrein zou het toch moeten kunnen. Het gaat om de discussie waar een functie hoort en past zonder dat andere functies er last van hebben. Dit zou de werkwijze moeten zijn.

PvdA is voor hergebruik van bedrijfspanden en tegen leegstand in dorpen en wijken. De stelling sluit bij voorbaat ontwikkelingen uit. De raad wil altijd kijken wat de mogelijkheden zijn binnen de kaders of door af te wijken, dat geldt ook voor deze stelling. De nadelen van veiligheid, mogelijke leegstand en planschade moeten zeker meegenomen worden. De Kapitein Nemostraat is vanwege vrachtverkeer bijvoorbeeld niet de veiligste straat voor scootmobiel om naar een restaurant te gaan. Het is niet goed bij voorbaat zaken uit te sluiten. Beter is het de werklocatievisie te hanteren om te kijken wat de kaders en mogelijkheden zijn.

Wakker Emmen ziet liever industrie op bedrijventerreinen en horeca in het centrum. Een gasontzwapingsfabriek zet je niet in het mensenpark. Het meeste is al gezegd over deze stelling.

VVD stelt dat het duidelijk is wat mag en kan op bestaande industrieterreinen: geen winkels of woningen. Dit is ook ter bescherming van bestaande bedrijven. Initiatiefnemers zullen even door moeten zoeken naar een geschikte locatie.

Seniorenbelang Noord vindt gelet op de werkgelegenheid en toenemende leegstand de overweging passend dat een dergelijke ondernemer juist op een goed bereikbaar winkelcentrum thuishoort en niet op een industrieterrein.

Stelling 5:

“Maatwerk moet de norm zijn. Maar dit kan niet zonder kaders.”

Seniorenbelang Noord vindt dat een individueel plan individueel getoetst moet worden, vooral bij een startende ondernemer, waarbij de gemeente ondersteunend kan zijn.

VVD is het daarmee eens. De insteek moet altijd zijn om het mogelijk te maken. Bij randgevallen wanneer afgeweken wordt van beleidskaders, moet de raad vooraf geïnformeerd worden.

Wakker Emmen is het eens met de stelling. Het gaat om maatwerk als norm, waarbij kaders nodig zijn.

PvdA denkt dat het de snelheid van procedures ten goede komt als kaders het uitgangspunt zijn. Afwijkingen leiden in negen van de tien gevallen tot vertragingen. Heldere kaders aan de voorkant leiden tot snellere procedures, waarbij service de norm moet zijn met eventueel keukentafelgesprekken om aan te geven waaraan een plan moet voldoen om goedgekeurd te worden. Dit kan niet zonder kaders.

CDA is het eens met de PvdA dat het begint bij kaderstelling, maar de standaardkaders mogen wel ruimer zijn. Wat buiten de kaders gaat kan via maatwerk of service. De gemeente kan bepalen welke speelruimte daarvoor is. Omzetten van openbaar groen in parkeerplaatsen is een voorbeeld. De huidige bestemmingsplannen verbieden dat. Wanneer er echter overeenstemming is, het betreft gemeentelijke grond en het kan parkeerproblematiek oplossen, dan zou het de fractie een lief ding waard zijn maatwerk te verlenen door parkeerplaatsen aan te leggen. Dit geldt voor meer zaken, zoals de verkoop van snippergroen waar de raad gelukkig niet bij betrokken hoeft te worden. Wanneer de groenstructuur niet meer overeind hoeft te blijven, moet het verkocht kunnen worden en niet de bestemming groen houden waardoor er niks met de grond kan of alleen in een gedoogsituatie. Het is goed de ruimte wat op te rekken met meer flexibiliteit aan de voorkant door mensen klantgericht service te verlenen en verder te helpen.

PvdA is voor vaststellen van duidelijke kaders vooraf. Onder goede voorwaarden kan dat ook een verruiming zijn. De invulling van kaders is een andere discussie.

D66 denkt dat iedereen het eens is dat zowel kaders, maatwerk als service nodig zijn.

ChristenUnie sluit aan bij de bijdrage van de PvdA. Het nadeel van verminderde rechtszekerheid weegt zwaar, ook vanwege het principe van behoorlijk bestuur.

CDA wijst erop dat flexibiliteit aan de voorkant niet betekent dat belangen van mensen verkwanseld worden of altijd rechtszekerheid aantasten. **ChristenUnie** beaamt dat.

LEF! vindt dat het hand in hand moet gaan met oplossingsgerichtheid, creativiteit en heldere informatie aan de voorkant van het traject. Dit is een procesmatige uitdaging.

GroenLinks sluit grotendeels aan bij de PvdA dat het begint met duidelijke kaders en service. De discussie gaat nu niet over de inhoud van de kaders. Flexibilisering hoeft rechtszekerheid niet aan te tasten, maar dat kan wel. GroenLinks voelt weinig voor het vervangen van groen door parkeerplaatsen. De fractie wil enigszins binnen de kaders blijven en maatwerk leveren waar mogelijk.

DOP vindt dat maatwerk de norm moet zijn met onderscheid tussen particuliere bouw en bouw van winkels, op bedrijventerreinen en door corporaties. Voor particulieren moet ruimte zijn.

Proces

Wethouder Van der Weide ziet de C-discussie als een eerste stap om te komen tot nadere uitwerking en aanscherping van beleidskeuzes. Belangrijk zijn ook het VTH-beleid, waaraan gewerkt wordt, evenals de ketensamenwerking van RO en vergunningen en de omgang met ruimtelijke kaders. De wethouder stelt voor een raadsbrief of oplegnotitie op te stellen over de te nemen stappen zodat de besproken inhoud een verdere plek krijgt.

CDA verzoekt betrokkenen ook te vragen waar zij in de praktijk tegenaan lopen. Niet zozeer individuele indieners maar adviseurs, agrariërs en makelaars die regelmatig te maken hebben met ruimtelijke procedures. Zo kan gekeken worden hoe samenwerking beter kan. **Wethouder Van der Weide** ziet een ronde door politiek en samenleving als voorwaarde om

de bakens te verzetten. In de raadsbrief zal dit een plek krijgen.

D66 vond het een goede discussie en looft het stuk.

PvdA is blij met de terugkoppeling in de raadsbrief. Wanneer volgt deze? **Wethouder Van der Weide** antwoordt volgend jaar. De uitkomst moet vertaald worden en niet alle bestemmingsplannen worden binnen een jaar herzien.

7. **Bespreken B-stukken**

7A. Besluit begrotingswijzigingen 2015-8

PvdA vindt de begrotingswijziging over het symposium Emmen Uitgelicht (nummer 7) mosterd na de maaltijd.

7B. Vaststelling structuurvisie “Emmen, Zonneakkers”

Toelichting door het college

Wethouder Van der Weide licht toe dat de structuurvisie invulling geeft aan het belangrijke speerpunt zonne-energie en initiatieven voor zonneakkers planologisch mogelijk maakt.

Eerste termijn

Wakker Emmen is blij dat Emmen inzet op zonne-akkers. Doel is om in 2050 CO2-neutraal te zijn. Het is storend dat het stuk stelt dat zonnepanelen tot CO2-reductie leiden, dit is feitelijk onjuist. In het stuk staat ook dat 11ha nodig is voor het equivalent van een windmolen van 3mW, dit moet eerder 4 of 5ha zijn. In Denemarken is 6ha zonne-akker per windmolen nodig, maar daar is het rendement van de molens hoger. De gekozen locaties van twee tuinbouwgebieden en industrieterreinen is te bekrompen en niet ambitieus genoeg, evenals de 50%-regeling. Voor andere duurzame energie in het tuinbouwgebied geldt dat niet. Waarom zijn niet alle landbouwgronden in de buitengebieden gekozen? De zoekgebieden windenergie lenen zich ook voor slimme combinaties middels een Smart Grid. Lege terreinen bij Delftlanden zijn ook een optie. Wakker Emmen begrijpt niet waarom aantasting van openheid een criterium is. In hoeverre is dat bij windmolens ook een criterium? Er moet meer mogelijk zijn in de buitengebieden voor grondbezitters en landbouwers. **CDA** vraagt of Wakker Emmen bijvoorbeeld 30 initiatieven van 2ha toe zou willen staan of vooral aan wil sluiten bij bepaalde functies. **Wakker Emmen** wil elk initiatief beoordelen, dat past bij de ambities. De gebieden op de kaart zijn te beperkt. Zonne-energie is net zo min een definitieve oplossing als windenergie, maar er is meer draagvlak voor. De structuurvisie is een goede eerste stap, maar gaat niet ver genoeg en moet daarom een B-stuk blijven.

PvdA is voor verduurzaming van de energiebehoefte en pleit ervoor ook het grote potentieel aan daken voor zonne-energie te promoten. Kan de wethouder de uitwerking hiervoor toelichten? Hoeveel hectare aan aanvragen is binnengekomen? In de tekst staat dat alleen de bedrijventerreinen De Tweeling (zuidelijk deel) en Oranjepoort in aanmerking komen, terwijl op de visiekaart alle werklocaties ingekleurd staan. Hoe zit het? Ook zijn de woonwerklocaties ten zuiden van de A37 bij Klazienaveen ingekleurd. Is 1ha ook het minimum voor een rendabele ontwikkeling? Geldt dat ook voor pilots in dorpen en wijken? Heeft het college een maximumoppervlak voor de hele gemeente in gedachten zodat de gemeente niet een grote glasplaat wordt bij veel aanvragen? In het stuk staat ook niet welke overeenkomst gesloten wordt over tijdelijk gebruik van gemeentelijke gronden.

CDA maakte zich enkele jaren geleden sterk voor het initiatief in het Rundedal en is voor zonne-energie en zonneakkers. De fractie steunt de uitgangspunten van ontwikkelgebieden en pilots. Nieuw-Schoonebeek is een uitstekend voorbeeld van dubbel gebruik. Wanneer wordt het overkoepelende beleid herzien? De energienota gaat uit van 60 in plaats van 95mW windenergie. Moet dit verwerkt worden in de structuurvisie? Zonneakkers zijn een tijdelijke oplossing voor ontwikkellocaties die door de crisis op pauzestand staan. Maar hoe duurzaam is de oplossing als dit na vijftien jaar verleden tijd is met het oog op de ambities voor 2050? Volgt rond 2035 een nieuwe discussie? Het verzoek van Nieuw-Schoonebeek wordt doorverwezen naar de commissie Bargerveen, maar mag het voorstel volgens de

structuurvisie wel of niet? In het besluit staat dat de zienswijze niet tot aanpassingen leidde, in het voorstel staat dat anders. De cijfermatige onderbouwing lijkt af te wijken van de energienota. Hoe verhouden de cijfers zich? De fractie heeft begrepen dat het provinciaal kader verbiedt toepassen van zonne-energie op vrijstaande agrarische kavels, tenzij er initiatieven met draagvlak zijn. Klopt dat of is er meer ruimte?

D66 is benieuwd hoe de tijdelijkheid precies wordt vastgelegd en welke consequenties voor de grond zonne-akkers hebben. Hoe is de grond er nadien aan toe?

ChristenUnie is positief over de timing tijdens de klimaatconferentie en de totstandkoming van de structuurvisie in overleg met de provincie. Is de voorgenomen provinciale energieagenda ter sprake gekomen? Borger-Odoorn stimuleert met leningen energiebesparende maatregelen. Is Emmen hiertoe ook bereid? De fractie begreep van LTO dat de organisatie tegen zonne-akkers op landbouwgronden is. Er ontstaan in het land inmiddels ook actiegroepen tegen zonne-akkers. Welk verband met windmolens bedoelt Wakker Emmen precies? **Wakker Emmen** denkt dat landbouwers best blij zullen zijn met zonne-akkers wanneer ze een paar hectare over hebben. Het gaat om de vraag waarom windmolens wel mogen in het buitengebied, is dat geen aantasting van openheid? **C ChristenUnie** wijst erop dat de gemeente aantasting van de horizon niet mag gebruiken als criterium bij windmolens.

LEF! is groot voorstander van zonne-energie en blij met de structuurvisie. Het is wel belangrijk strategisch om te blijven gaan met gronden. Er is meer draagkracht voor zonnepanelen, al kan dat afnemen wanneer het teveel wordt. Er zijn prachtige oplossingen om het weg te werken in het landschap, zoals in geluidsweringen. Het is goed dat mee te nemen.

GroenLinks is warm voorstander van zonneakkers en verduurzaming. Er is geen sprake van vervanging van de opgave voor windenergie, het is aanvullend. Wat voor gesprekken worden er vanaf 2014 met marktpartijen gevoerd? Leverde het al concrete locaties en initiatieven op? GroenLinks ziet zonneakkers niet als verstedelijking, zoals LTO dat doet. Alles staat of valt met goede communicatie naar en betrokkenheid van omwonenden. Hoe ziet de wethouder dit voor zich? Bewoners moeten niet weer het gevoel krijgen dat niet geluisterd wordt.

DOP is groot voorstander van zonneakkers. Het zou nog mooier zijn wanneer de gerealiseerde zonneakkers afgetrokken worden van de opgave voor windmolens.

Wakker Emmen merkt nog op dat in het debat over energietransitie is aangegeven dat moeilijkheden bij wind op land mogelijk leiden tot alternatieve invullingen.

VVD is blij dat de gemeente faciliteert. Het is nodig in te zetten op het mogelijk maken van allerlei vormen van duurzame energie om de doelstellingen te halen. Het gaat om windmolens én zonneakkers én zonnepanelen op daken. Waarom geldt de beperking van minimaal 50% eigen gebruik voor tuinders en niet voor initiatiefnemers in het Rundedal? Hoe wil de gemeente dit handhaven? Zijn zonneparken ozb-plichtig? Geldt aan het eind van de vergunningperiode een opruimplicht?

Seniorenbelang Noord vindt het een doordacht stuk. De gronden zullen echter niet meer beschikbaar zijn voor andere doelen. Zijn er richtlijnen voor veilige afstand tot windmolens? Adviseert de brandweer bij de vergunning? Het is beter de erfpacht voor 15 jaar uit te geven, mede gezien de aantrekkende bouwsector. **ChristenUnie** is benieuwd welke risico's er zijn voor nabijheid van windmolens. **Seniorenbelang Noord** wijst op vallend ijs.

Wethouder Van der Weide analyseerde hoeveel het aandeel van zonne-energie zou moeten zijn om in 2050 energieneutraal te zijn en kwam zo tot ongeveer 200ha als stip op de horizon, zoveel ruimte wordt er ook geboden. Op bedrijventerreinen en in tuinbouwgebieden is het beter inpasbaar dan in het buitengebied. Bovendien is daar al interesse. Het provinciaal beleid

biedt erg weinig ruimte in het buitengebied, alleen bij maatschappelijk draagvlak. Daarom biedt de structuurvisie ruimte voor pilots. Initiatieven van coöperaties worden op hun eigen merites beoordeeld. Het is onwenselijk ieder weiland met zonnepanelen te vullen, het gaat om een goede balans en wat nodig is. Wat betreft zonnepanelen op daken zijn inwoners en bedrijven goed op weg: Emmen staat in de landelijke top tien. Het college besloot onlangs extra middelen voor de provinciale zonnelening uit te trekken, die gretig gebruikt wordt. De visiekaart brengt de mogelijke ruimte in beeld, de tekst wijst op de twee meest voor de hand liggende bedrijventerreinen.

PvdA interpreteerde de tekst alsof alleen op deze twee bedrijventerreinen ontwikkeling mogelijk is. **Wethouder Van der Weide** beaamt dat. Met 60ha biedt dat behoorlijk ruimte. Het voorstel is een steunpunt zonneakkers in te stellen om dorpen en wijken te enthousiasmeren en ondersteunen bij initiatieven voor coöperaties. Bij gemeentegrond zijn er meer mogelijkheden dan bij private grond, die nog niet is opgenomen. Per project zal een eigen afweging gemaakt worden over een overeenkomst. De gemeente kan ook eisen stellen aan de landschappelijke inpassing. Opruimen is een heel andere opgave dan bij windmolens, maar het is goed de opruimplicht netjes in overeenkomsten met initiatiefnemers vast te leggen. De wethouder komt voor de raadsvergadering per mail terug op de vraag van het CDA over Bargerveen.

CDA ziet liever een verduidelijking in het raadsbesluit zelf zodat het voor altijd duidelijk is. **Wethouder Van der Weide** zal het raadsbesluit aanpassen mocht dat nodig zijn. De visiekaart en de tekst zullen ook met elkaar in overeenstemming worden gebracht. De energienota en het meerjarenprogramma worden in 2016 herijkt. Zonne-energie zal een belangrijke pijler zijn. Het is lastig tot 2050 vooruit te kijken, de stand van de techniek verandert ook. Op dit moment zijn zonneakkers noodzakelijk om de ambitie te vervullen, misschien zijn er over 15 tot 20 jaar andere technieken. Voor zonneakkers zijn wel leges verschuldigd, ozb is niet van toepassing maar de wethouder kijkt dit na. De gemeente gaat voor grootschalige parken en een substantieel deel van de energie moet naar bedrijvigheid gaan. Iedere grens is arbitrair, het college koos 50%.

VVD wijst erop dat Nederland van 5,6% energie uit duurzame bronnen in 2014 naar 14% in 2020 moet. Waarom dan beperkingen opleggen? **Wethouder Van der Weide** nam als vertrekpunt hoeveel hectare zon nodig is voor het aandeel in energieneutraliteit, zocht de beste locaties en vertaalde dat naar de visiekaart. Niet alle gebieden worden in eerste instantie vrijgegeven voor de realisatie van zonneakkers.

Tweede termijn

Wakker Emmen wil uiteraard niet de hele gemeente vol zonnepanelen, maar wil bedrijven met een aantal vrije hectare en initiatieven niet per definitie afwijzen. De 50%-regeling is een vorm van betutteling, die niet opgaat voor andere vormen. Waarom kunnen er geen zonnepanelen bij het zoekgebied windenergie bij Pottendijk? Met een Smart Grid kunnen molens en panelen aangesloten worden. Dit lijkt een gemiste kans.

PvdA ziet het kaartje graag aangepast aan de tekst. Is het minimum 1ha of zijn kleinere percelen mogelijk? Is 200ha meteen de maximale omvang? Waarom kan de omgang met initiatiefnemers niet worden aangegeven zoals bij windenergie in een tussenstap. Wordt het een tender of een aanbesteding? Wat is het verschil met wind?

CDA ziet zonneakkers losstaan van de windopgave, de vergelijking kan beter geschrapt worden omdat het de discussie onnodig verzwaart. De vraag van de cijfermatige onderbouwing staat nog open en kan ook later technisch beantwoord worden. Het is niet nodig aan te geven dat LTO geen ontwikkeling op agrarische grond wil, de gemeente kan gewoon in het stuk aangeven dat landbouwgrond is uitgesloten. CDA ondersteunt pilots van harte. Bepanting en zonnepanelen gaan niet goed samen, wel is het te overwegen zonnepanelen buiten agrarische bouwvlakken toe te staan.

D66 herhaalt de vraag over de consequenties voor grondgebruik. Wordt tijdelijkheid goed

vastgelegd met initiatiefnemers?

ChristenUnie herhaalt de vraag of er overleg is over de provinciale energieagenda. Ook ontbreekt een reactie op de leningen voor energiebesparende maatregelen.

LEF! sluit aan bij de vragen over de tender en de cijfers. Terugkijkend op de C-discussie over bestemmingsplannen zou het goed zijn creativiteit mee te nemen om zonne-energie te stimuleren. Duurzaamheid zou beloond moeten worden, als het kan bijvoorbeeld door een snellere vergunningverlening.

GroenLinks is benieuwd hoeveel interesse er al is vanuit de markt. Tijdelijkheid is waarschijnlijk 20-25 jaar in plaats van 15-20 jaar.

Wethouder Van der Weide ziet een eventueel voorstel in de raad tegemoet wat betreft aansluiting bij Smart Grid en windenergie. De structuurvisie bepaalt geen ondergrens, maar 1ha is waarschijnlijk wel nodig voor een rendabel initiatief. 200ha is in de structuurvisie het maximum en een goede stap in de energienota. De uitrol en het aanhaken van marktpartijen zal geëvalueerd worden. De discussie over windenergie is inderdaad een geheel andere, ook wat betreft de tender en zoekgebieden. Zonneakkers hebben een meer vrijblijvend karakter en zijn afhankelijk van marktinitiatieven, die zullen leiden tot overleg en de beste oplossing voor een gebied. De wethouder kan niet beoordelen of er ruimte is voor zonnepanelen buiten het bouwvlak en wat de consequenties zijn, het is goed de opmerkingen mee te nemen in de raadsvergadering. De consequenties voor grondgebruik zijn niet groot. Tijdelijkheid wordt geborgd in de overeenkomsten. Het college heeft oog voor slimme combinaties met provinciale initiatieven en haakt dus aan bij de succesvolle zonnelingen. Er is in het hele land interesse vanuit de markt, het Rundedal is hier het bekendste voorbeeld.

De voorzitter concludeert dat het als B-stuk naar de raad kan.

7C. Grondexploitatie en anterieure overeenkomst Oude Bouw Nieuw-Weerdinge
VVD is groot voorstander en is blij dat het na jarenlange activiteit wordt opgepakt.

Wakker Emmen juicht de bouwplannen en het opknappen van de leefomgeving toe, maar geeft mee dat gezien de krimp niet per se hetzelfde aantal woningen teruggebouwd hoeft te worden. Vloeien gelden na verkoop terug naar het aanvalsplan?

PvdA is blij dat de gemeente en Lefier het gebied eindelijk aanpakken en is absoluut voor kwalitatief betere sociale huurwoningen. Twee ton komt uit het Aanvalsplan Bouwen, Duurzaamheid en Jeugdwerkloosheid, maar voor dat laatste is geen aandacht in het plan. Is het krediet gekoppeld aan volledige voltooiing van de zestien woningen?

D66 sluit aan bij de vraag over jeugdwerkloosheid. De financiële dekking is onduidelijk. Is de 583.000 euro inclusief de 427.000 euro of erbovenop? Zit de 50% bijdrage van Lefier er al in of komt er nog een bedrag terug van Lefier?

Wethouder Van der Weide beaamt de lange aanlooptijd. Een aantal woningen is al in aanbouw of gereed. Vernieuwing en opknappen is absoluut wenselijk voor het dorp en dit is een stap in de goede richting. Het resterende bedrag vanuit het Aanvalsplan blijft in de grondexploitatie beschikbaar voor fase 4.

Wethouder Otter vult aan dat de normale criteria voor het Aanvalsplan gelden. In de uitvoering zal rekening gehouden worden met jeugdwerkloosheid. Daarnaast hoeft niet altijd sprake te zijn van alledrie de aspecten. De wethouder komt terug op de vraag van de PvdA voor de raadsvergadering. **Wethouder Weide** voegt aan die beantwoording een toelichting toe op de financiële dekking (D66) en de vraag over totale voltooiing in relatie tot krediet.

De voorzitter concludeert dat het in afwachting van de antwoorden voorlopig als B-stuk naar de raad gaat.

7D. Verlengen van de planperiode Gemeentelijk Rioleringsplan 2010-2015 en de rioolheffing ongewijzigd te laten

Seniorenbelang Noord vindt dat riolering als belangrijke basisvoorziening op orde moet zijn. De classificatie kan uitgelegd worden als bezuiniging. Het is beter naar de oorzaken te kijken en alle riolen aan dezelfde hoge eisen te laten voldoen met meer afvoercapaciteit en zo snel mogelijke vervanging. In geval van classificatie is periodieke controle noodzakelijk.

PvdA vindt uitstel logisch om het rioolplan aan te sluiten op de afvalwaterplan in de keten. Hoe wordt dit plan aan de raad voorgelegd? Is uitstel van heffingsverhoging geen lastenverschuiving naar de toekomst? Wellicht is een lichte verhoging nu verstandiger.

CDA gaat in algemene zin akkoord. De fractie bespreekt het te vernieuwen plan graag ook in de oriënterende fase en is benieuwd hoe de raad betrokken wordt bij het afvalwaterplan.

ChristenUnie sluit aan bij Seniorenbelang Noord en PvdA.

DOP kan volledig instemmen met het voorstel en is blij dat de lasten niet verhoogd worden. Eenderde van de huurders blijkt onder de armoedegrens te zitten.

Wethouder Van der Weide denkt met de samenwerking in de keten kosten te besparen. Gesprekken over het akkoord bevinden zich in de afrondende fase. De raad kan actief geïnformeerd worden of besluiten over het afvalwaterplan. Wat willen fracties? De bodem in Emmen is vrij constant en de kwaliteit van de riolering is goed. De verwachting is dat de levensduur verder opgerekt kan worden, waardoor de kosten, de investeringspieken en de heffing lager kunnen zijn.

De voorzitter peilt dat de commissie graag om gevoelens gevraagd wordt bij het afvalwaterplan en stelt vast dat het als A-stuk naar de raad kan.

8. Bespreken A-stukken

Niet van toepassing.

9. Onderwerpen ter bespreking

Niet van toepassing.

10. Vaststellen verslagen

10A. Notulen van de commissie Wonen & Ruimte van 12 oktober 2015

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

10B. Notulen van de commissie Wonen & Ruimte van 14 oktober 2015

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

D66, PvdA en **CDA** willen 11B agenderen.

12. Overige ingekomen stukken

Niet van toepassing.

13. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 23.05 uur onder dankzegging.